

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

**Господарське законодавство зарубіжних країн
навчальна програма дисципліни
підготовки бакалаврів**

Спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

Херсон 2020

Програма розроблена

Ушкаренко Юлією Вікторівною, доктором економічних наук, професором, в.о. завідувачки кафедри економіки, менеджменту та адміністрування

Рецензенти:

Гончаренко Ірина Василівна, професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївського національного аграрного університету, доктор економічних наук, професор.

Орленко Олена Владиславівна, доктор економічних наук, доцент, завідувачка кафедри готельно-ресторанної справи та туристичного бізнесу Херсонського державного університету.

Затверджена

Вченою радою ХДУ

Протокол № _____ від _____

Погоджено

НМР ХДУ

Протокол № _____ від _____

Схвалено НМР факультету _____

Протокол № _____ від _____

Голова НМР факультету _____

_____
(підпис, ПІБ)

Розглянуто на засіданні кафедри _____

Протокол № 2 від 7 вересня 2020 р.

В.о. завідувачки кафедри

_____
(підпис, ПІБ)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Господарське законодавство зарубіжних країн» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з Міжнародних економічних відносин.

Предметом є система знань, пов'язаних з формуванням концептуальних основ правового регулювання господарських відносин у зарубіжних країнах.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Господарське законодавство зарубіжних країн» викладається в контексті вивчення дисциплін «Митне регулювання», «Міжнародна торгівля», «Управління зовнішньоекономічною діяльністю».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні засади господарського законодавства зарубіжних країн
2. Регулювання міжнародної господарської діяльності

2. Мета та завдання дисципліни:

2.1. Метою є ознайомлення студентів з теоретичними та практичними засадами правового регулювання господарської діяльності у зарубіжних країнах.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- дати студенту поглиблене уявлення про основні інститути господарського права зарубіжних країн порівняно з регулюванням аналогічних відносин в Україні
- ознайомленні студентів із предметом, системою, джерелами господарського права зарубіжних країн;
- набутті знань про основні правила, принципи міжнародного господарського права;
- опануванні студентами особливостей регулювання міжнародної господарської діяльності в зарубіжних країнах;
- набутті студентами системи знань стосовно укладення міжнародних контрактів;
- ознайомленні студентів з особливостями розв'язання міжнародних спорів, питань неспроможності та банкрутства.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, професійної діяльності (у т.ч. у процесі навчання), що

передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК 3. Здатність брати участь у ділових міжнародних організаційно-правових відносинах, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

Програмні результати навчання:

ПРН 10. Тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття правознавства.

ПРН 11. Оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.

ПРН 12. Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні, екологічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів.

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Теоретичні засади господарського законодавства зарубіжних країн

Тема 1. Поняття, предмет, система та джерела господарського права зарубіжних країн.

Поняття, предмет господарського права зарубіжних країн. Система міжнародного господарського права зарубіжних країн. Визначення понятійного апарата “джерела права” та їх класифікація. Міжнародний договір як джерело міжнародного права.

Методичні вказівки. На особливу увагу при вивченні даної теми потребує питання системи господарського права зарубіжних країн. Студенти повинні знати предмет та джерела міжнародного права.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3

Додаткова література до змістового модуля: 8, 11

Тема 2. Принципи і тенденції розвитку міжнародної господарської діяльності.

Специфіка державного регулювання міжнародної господарської діяльності в зарубіжних країнах. Тарифні і нетарифні методи державного регулювання міжнародної діяльності. Міжнародні зони вільної торгівлі та їх роль у розвитку

торгових відносин між державами. Регулювання міжнародної господарської діяльності в країнах ЄС.

Методичні вказівки. Вивчаючи цю тему, студенти повинні з'ясувати особливості державного регулювання міжнародної господарської діяльності в зарубіжних країнах; розуміти тарифні і нетарифні методи державного регулювання міжнародної господарської діяльності.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 5

Додаткова література до змістового модуля: 9, 11

Тема 3. Державне та недержавне регулювання міжнародної господарської діяльності.

Поняття недержавного та державного регулювання міжнародної господарської діяльності. Міжнародні організації, що здійснюють регулювання міжнародних господарських зв'язків та їх класифікація.

Методичні вказівки. На окрему увагу заслуговують питання недержавного регулювання міжнародної господарської діяльності.

Основна література до змістового модуля: 1, 3, 5

Додаткова література до змістового модуля: 9

Тема 4. Суб'єкти міжнародного господарського права.

Поняття суб'єктів міжнародного господарського права. Умови та види участі фізичних осіб у міжнародній господарській діяльності. Поняття, види юридичної особи в господарському праві зарубіжних країн та їх ознаки.

Методичні вказівки. При вивченні цієї теми студенти повинні приділити особливу увагу головним умовам та видам участі фізичних та юридичних осіб у міжнародній господарській діяльності.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3,

Додаткова література до змістового модуля: 8, 9, 10

Змістовний модуль 2. Регулювання міжнародної господарської діяльності

Тема 5. Принципи і способи укладення міжнародних господарських контрактів.

Особливості контрактного регулювання міжнародної господарської діяльності. Класифікація міжнародних контрактів. Порядок укладення господарських контрактів з іноземним елементом. Міжнародні акти, що регулюють укладення міжнародних господарських контрактів.

Методичні вказівки. При вивченні даної теми звернути увагу на особливості контрактного регулювання міжнародної господарської діяльності та класифікацію міжнародних контрактів.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3

Додаткова література до змістового модуля: 9, 10

Тема 6. Контракти юридичного та комерційного посередництва.

Поняття та види посередництва в міжнародному праві. Особливості юридичного посередництва: брокер, торговий представник, комісіонер, консигнатор, агент, фактор. Комерційне посередництво – ділер, дистриб'ютор, франчайзинг. Форма і порядок підписання контрактів юридичного та комерційного посередництва з іноземним елементом.

Методичні вказівки. Особливого вивчення потребує питання посередництва в міжнародному господарському праві.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 6

Додаткова література до змістового модуля: 8, 9

Тема 7. Зустрічні угоди.

Зустрічні угоди та їх особливості. Міжнародний комерційний арбітраж. Порядок звернення до міжнародного комерційного арбітражу. Головні міжнародні арбітражні центри та специфіка їх роботи. Законодавство України, що регламентує діяльність міжнародного комерційного арбітражу.

Методичні вказівки. Вивчаючи цю тему, студенти повинні звернути увагу на особливості міжнародного комерційного арбітражу та порядок звернення до міжнародного комерційного арбітражу.

Основна література до змістового модуля: 1, 4, 5

Додаткова література до змістового модуля: 11

Тема 8. Міжнародно-правове регулювання господарських спорів.

Міжнародно-правове регулювання проблем неспроможності і банкрутства. Поняття про конкурсне право. Система судів, що розглядають справи про неспроможність і банкрутство. Врегулювання питань про неплатоспроможність за законодавством України.

Методичні вказівки. В контексті даної теми вивчити конкурсне право та його особливості. Ознайомитись з системою судів, що компетентні розглядати справи про неспроможність і банкрутство.

Основна література до змістового модуля: 1, 3, 6

Додаткова література до змістового модуля: 11-13

3. Рекомендована література

Основна література

1. Боярська З.І., Міжнародне комерційне право. Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2012. 342 с.
2. Мамутов В.К, Чувпипо О.О. Господарче право зарубіжних країн. К., 1996. 278.
3. Белоглавок О.К. Міжнародне контрактне право. К.: Таксон, 2000. 467 с.
4. Хомко Л.В., Кульгавець Х.Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 424 с.
5. Добровольська В. Засоби державного регулювання підприємницької діяльності. Підприємництво, господарство і право. 2006. №2. С.89-94.
6. Покатаєва О.В. Методи державного регулювання підприємницької діяльності. Економіка та держава. -2008.-№1.-С.89-91.
7. Бевз С.І. Підприємницьке право в схемах: загальна частина: Навч. посіб. К.: ПП «Фірма «Гранмна», 2012. 292 с.

Додаткова література

8. Старцева О.В. Підприємницьке право: Підручн. К.: Істина, 2005. 600 с.
9. Ніколаєва Л., Старцев О., Пальчук П., Іваненко Л. Підприємницьке право: Навч. Посібник. К.: Істина, 2001. 408с.
10. Ніколаєва Л., Старцев О., Пальчук П., Бакалінська О. Підприємницьке право: практикум. К.: Істина, 2002. 200с.

Інтернет-ресурси

11. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
12. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
13. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
14. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

Якість вивчення навчальної дисципліни «Господарське законодавство зарубіжних країн» оцінюється за модульно-рейтинговою системою, що складається з 2 модулів. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при складанні заліку відображені в таблиці 1.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
при складанні заліку**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики успішності навчання

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю. Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності.

Для здійснення поточного контролю використовується:

- метод усної перевірки знань: індивідуальне, фронтальне та комбіноване усне опитування на практичних заняттях;
- метод письмового контролю: письмовий експрес-контроль, вирішення практичних завдань;
- метод тестового контролю: перевірка знань та умінь студентів, здобутих під час роботи на аудиторних заняттях та у процесі самостійної роботи;
- метод самоконтролю, який полягає в усвідомленому регулюванні студентом своєї діяльності задля забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим цілям, вимогам, нормам, правилам.

Для здійснення модульного контролю використовується:

- метод письмового контролю: виконання модульних контрольних робіт;
- метод тестового контролю: перевірка знань та умінь студентів за допомогою тестів.

Для здійснення підсумкового контролю використовується:

- метод письмового контролю: залік;

- метод тестового контролю: перевірка знань та умінь студентів за допомогою тестів, як частини встановленого завдання.

Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль:

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали.

Контрольна робота – 20 балів.

Презентація – 4 бали.

Тести (4 бали за 1 тест).

Індивідуальні завдання – 1-20 балів.

Модуль 2. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль:

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали.

Контрольна робота – 20 балів.

Доповідь – 4 бали.

Тести (по 4 бали за 2 тести).

Індивідуальні завдання – 1-20 балів.

Студенти можуть отримати до 10% бонусних балів за виконання індивідуальних завдань, підготовці презентації англomовної статті з аналізу даних, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, конкурсах, неформальній та інформальній освіті (зокрема, COURSERA та ін.) за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач).